

La nit del caçador

Per bé que Rosa Font Massot (Sant Pere Pescador, 1957) és coneguda, sobretot, com a poeta, té al darrere una obra narrativa estimable. Un bosc infinit, la seva quarta novel·la, comença amb un capítol molt líric que descriu una nevada: “I la neu és un tel que es posa davant dels ulls i que amaga totes les coses lletges i les torna boniques i blanques.” I acaba no pas amb neu, amb la seva benèfica acció d’esborrar la lletjor (i, en aparença, el mal i tot), però sí amb el record de la neu, després del drama que el lector ha anat coneixent: “No sento res ni veig a ningú, perquè tot és ben blanc, com la neu de l’hivern que només he vist una vegada i com les cases lluent del meu carrer”.

La més gran consecució de la novel·la és la veu narrativa, que s’ha confiat a un nen d’uns deu anys, en Martí. La seva enganyosa innocència va presentant-nos els fets: la vida en un poble petit, en contacte amb la natura i amb uns éssers que oscil·len entre l’embrutiment i la pietat, i, posteriorment, la mudança en una ciutat (per uns motius tèrbols que el lector ja descobrirà). Els seus pares tenen una pèssima relació: “El pare [...] és un caçador [...] mirant com dorm la mare, que és un ocell que s’ha cansat de volar.” La història és sòlida; l’argument, ben travat. Ens pot dur el record dels drames rurals de Víctor Català. Ara bé, és l’estil el que enlaira l’obra. I aquest estil, per la densitat simbòlica, crec que es podria comparar més aviat amb el de Mercè Rodoreda.

En l’estil hi ha la saviesa de la poeta, la qualitat de la seva mirada. Començant pel títol, de reminiscències al·legòriques. “Hi ha un bosc infinit que no sap travessar”, afirma la veu narrativa –diu el nen, en definitiva–, fent referència al pare. Aquest home, en Siset, és un animalot. Però deixeu-me que expressi un bri de compassió per la seva vida, pels seus pensaments, si es vol, tan primaris. És un caçador, i poca cosa més. En té l’ànima. Un caçador desplaçat del camp a la ciutat, que esdevindrà la seva presó. La ciutat, però també un ambient familiar que se li ha anat tornant cada cop més ofegós, amb la dona prostrada al llit i un fill petit a qui no estima (el lector també n’esbrinarà el motiu). Sempre el compara amb el gran, en Jaume, i, de la comparació, en Martí en surt molt perjudicat. Font Massot se serveix de frases, en general, curtes, sovint tallants. I d’elements simbòlics poderosos que van construint un marc opressiu. En Martí té una mà morta, com si fos la d’un nino. El seu germà el protegeix. La mare, en la seva extrema feblesa, també. Però al poble hi havia algun marrec que l’hi tenia jurada, i a ciutat conviu amb una dona que el tracta amb tendresa, però que, al final, veurem que no era aigua clara. L’aigua, ara que en faig esment, recorre també, de punta a punta, la història. Obsessivament. La Lola, la mare del protagonista, és un ésser d’aigua: “La mare és l’aigua tota sencera i és la seva bici.” La Sabina, el personatge secundari amb més entitat de la novel·la, hi morirà, dins l’aigua. Els somnis –i els malsons– hi fan, encara, un paper actiu. Els del nen, és clar.

Del tronc argumental, en van naixent branques diverses, de rellevància vària. Per exemple, el descobriment de la sexualitat (en el cas d’en Martí, no pas d’en Jaume, és més una intuïció que no pas una descoberta), però també el del mal. En aquest darrer cas, hi ha una lapidació que recorda la de La rifa, el relat brutal de Shirley Jackson. Tot plegat passa a final dels seixanta i començament de la dècada següent: la petjada d’un dels astronautes que el 1969 han arribat a la Lluna ocupa la pantalla d’un televisor en blanc i negre.

En el llibre de versos Esquerda, dedicat a la mare morta, Rosa Font Massot escrivia: “I des del fons d’aquesta esquerra, arriba un batec que il·lumina el pensament amb les imatges de terra i d’aigua, d’arbres i d’arrels.” En la novel·la que glosso l’esquerda no és símbol de la mort, sinó d’una vida infeliç. Però, com una ferida lluminosa, aquesta esquerra també “il·lumina el pensament amb les imatges de terra i d’aigua, d’arbres i d’arrels”. Hi ha una comunitat simbòlica entre els diversos llibres de l’autora. El color del coure i el blanc són els tons d’aquesta novel·la. I, ara que parlava d’esquerdes: “Té els peus ben esgarrinxats i una clivella negra li travessa el taló, com

la que li vaig veure a la mare el dia del ball de la festa de Riuvell [...]. És la clivella de les dones que han estimat molt [...]. És una cicatriu que parteix l'ànima.”

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 05-07-2024, Pàgina 24

-El Punt Avui. Nacional 05-07-2024, Pàgina 24

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2431367-la-nit-del-cacador.html>